

Heemkundevereniging Houthem-St. Gerlach

Secretariaat: Onderstestraat 32
6301 KB Valkenburg a/d Geul
tel: 043-604 2039

Internet: <http://welcome.to/houthem>

Bank: RABOBANK Houthem-St. Gerlach
Rekeningnr.: 15.28.35.369

E-mail:

Verslag jaarvergadering 2000

Aanwezig: 38 leden

Afgemeld: 26 leden

De algemene ledenvergadering werd gehouden op maandag 20 maart in Hotel Lahaye om 20.00 uur.

1. De voorzitter opende de vergadering met een welkomstwoord, waarna hij de in het afgelopen verenigingsjaar overleden Mw. Willems memoreerde middels één minuut stilte.
Voorts maakte de voorzitter bekend dat men zich alsnog kan aanmelden voor een bestuursfunctie.
Verder attendeerde hij de aanwezigen op de nieuwe internet website van onze vereniging waaraan onlangs een grote verzameling Houthemse bidprentjes werd toegevoegd.
Aan de agenda werden door de aanwezigen geen punten toegevoegd, waardoor deze conform voorstel werd vastgesteld.
2. M.b.t. de notulen van de jaarvergadering 1999 waren geen op- en/of aanmerkingen; als zodanig vastgesteld.
3. M.b.t. het jaarverslag (verenigingskroniek) 1999 werd door dhr. G. Sleijpen geïnformeerd naar het oude gemeentewapen van Houthem, welk zich in particuliere handen bevindt. Wie de rechtmatige eigenaar is kon niet duidelijk gemaakt worden, maar is ook niet van primair belang. Hoofddoel van de heemkundevereniging is ervoor te waken dat het gemeentewapen aan haar aandacht ontsnapt en wellicht voor altijd verdwijnt. Desalniettemin werd het jaarverslag als zodanig vastgesteld.
4. Het ter inzage liggende financieel jaaroverzicht 1999, werd door de penningmeester nog mondeling toegelicht: Het baten/lasten-saldo is nagenoeg gelijk gebleven, dus er is geen aanleiding voor een eventuele contributie-verhoging. Toch is het zaak dat alle leden blijven proberen om nieuwe leden te werven. Bovendien sprak de penningmeester nogmaals een woord van waardering uit voor het handmatige werk van de contributie-inning en de leden-administratie door de vorige penningmeester dhr. P. Odekerken. Deze gigantische brok werk is nu bijna geheel geautomatiseerd, vandaar dat de penningmeester ook een oproep deed tot het meewerken aan de automatische incasso van de contributiegelden.
 - de kascontrolecommissie deelde bij monde van dhr. J. Pluijmaeckers mede dat het financieel beheer zeer inzichtelijk en duidelijk geadministreerd was en déchargeerde de penningmeester zodoende voor de uitvoering van het financieel beleid.
 - De nieuwe kascontrolecommissie zal bestaan uit dhr. J. Pluijmaeckers en dhr. Chr. van Vught.
5. De bestuursvacatures, welke middels het rooster van aftreden ontstonden, zullen door de hervervulling van de bestuursleden J. Keulers en J. Lodewick weer voor een periode van drie jaar vervuld worden.
6. Aan de activiteiten-agende voor het jaar 2000, zoals deze op de uitnodiging vermeld stond, werd door de aanwezigen niets toegevoegd.
7. Tijdens de rondvraag werd door dhr. M. Suijkerbuijk gevraagd naar de bestedingsdoeleinden van het vermogen van de heemkundevereniging. Hierop werd hem door de voorzitter geantwoord dat het bevorderen en eventueel subsidiëren van heemkundige publicaties, restauraties en de toegankelijkheid, instandhouding en uitbreiding van het archief, de voornaamste bestedingsdoeleinden zijn.

Dhr.P.Beusen vroeg nog naar de mogelijkheden van de nieuwe Holle Eik voor de heemkundevereniging. De voorzitter kon hem mededelen dat, ruimtelijk gezien, geen mogelijkheden voor de heemkundevereniging in de nieuwe Holle Eik aanwezig zullen zijn. Verder heeft onze vereniging ook geen specifieke wensen m.b.t. het gebruik van een ruimte, behalve voor het houden van lezingen, eventueel in combinatie met een excursie.

Bestuurslid en archivaris F.Heijnsens deed een oproep naar deskundige medewerking i.v.m. verdergaande uitbreiding van de internet web-site van onze vereniging. Tot nu toe bestond er veel interesse voor de web-site gezien de vele raadplegingen uit binnen- en buitenland. Ook ons lid dhr.Chr.v.Vught heeft de web-site bekeken en is vol lof over de uitvoering ervan, maar waarschuwde voor een teveel aan grafische beelden, welke veel tijd vergen en zodoende het interesse eventueel doen afnemen.

8. De voorzitter sluit de vergadering om ± 20.40 uur

Aansluitend volgde de presentatie van de "**Indexen op (Echo's uit) Houthems Verleden**" waarin de samensteller, dhr.M.W.Suijkerbuijk, een toegang verschaft tot beide boeken van H.J.J.Philippens. Zowel op persoonsnamen, plaatsnamen, illustraties en namen van hoeven en kastelen kan nu doelgericht gezocht worden. De voorzitter overhandigde het eerste exemplaar aan de samensteller en bedankte hem, middels een kleine attentie, voor zijn inzet. Dhr.Suijkerbuijk was zichtbaar blij met de mooie uitvoering van het boekwerkje, welk bovendien voor het geringe bedrag van Fl. 7,50 in geen enkele Houthemse boekenkast zou mogen ontbreken, aldus dhr.Suijkerbuijk.

Na de pauze werd om 21.00 uur een lezing gehouden door Dhr.Eddy Tielemans van het Limburgs Museum te Venlo. Dit museum is met name een historisch en volkscultureel museum, vandaar dat de lezing ging over een onderdeel van die volkscultuur en wel de **volksgeneeskunde** in het bijzonder.

Volksgeneeskunde stond vroeger en ook tegenwoordig nog steeds tegenover de officiële geneeskunde. Men moet echter wel bedenken dat de vroegere volksgeneeskunde en de tegenwoordige alternatieve geneeskunde de oorsprong en de voedingsbodem zijn van de natuur- en wetenschappelijke geneeskunde. Alle geneeswijzen die men op eigen verantwoordelijkheid toepast behoren tot de volksgeneeskunde. Overgeleverde (mondeling en/of schriftelijk) recepten en remedies zijn te onderscheiden in natuurlijke (via planten en huismiddeltjes) en magisch-religieuze praktijken (gebedsgenezers en bedevaarten), die niet door artsen werden toegepast. Zo waren er in Limburg in de 19^e eeuw 150 bedevaarten naar 50 verschillende heiligen. Volksgeneeskunde moet echter niet verward worden met kwakzalverij, zoals bv. de edelsteen-therapie uit China, waarbij men zich ten onrechte beroept op beroepsmatige ervaringen en werkingen. Veel aspecten van de volksgeneeskunde zijn gebaseerd op de volgende basisprincipes:

- de sympathieeler : het overdragen van een aandoening op een andere materie bv. het "afwassen" van wratten
- de analogieeler : hierbij is de overeenkomst tussen bv. geel sap tegen geelzucht bepalend of leverkruid tegen een leverziekte, ogentroost tegen oogziekten, enz.
- humoraalpathologie : waarbij de vier levenssappen in evenwicht moeten zijn, zo niet, dan was men ziek en werd er een aderlating of het gebruik van bloedzuigers als remedie toegepast
- magisch concept : met name bij chronische aandoeningen werden er vaak mystiek-religieuze remedies verzonnen, zoals bedevaarten en het bezoeken van gebedsgenezers tegen reuma en tegen allergiën zoals migraine.

Ondanks alle kritiek is de volksgeneeskunde tot op heden nog steeds zeer actueel. Het fenomeen volksgeneeskunde is alleen heel moeilijk te onderzoeken omdat er zo weinig bronmateriaal aanwezig is. Bovendien waren er vroeger in de regionale natuur veel meer kruiden en planten aanwezig dan tegenwoordig, waardoor oude mondeling overgeleverde remedies snel hun waarde verloren, doordat eenvoudig weg de kruiden niet meer voldoende voorhanden waren. Feit blijft echter dat, hoe minder doctoren er zijn, hoe groter het interesse voor de volksgeneeskunde aanwezig is. Zo was er omstreeks 1885 slechts één dokter per 2600 inwoners in Limburg. Als we de hedendaagse kranten moeten geloven, lijkt deze tendens zich momenteel weer te herhalen, dus mocht u nog oude remedies weten, schrijf ze op en geef ze door voor de volgende generaties.

Nadat nog enkele vragen door de spreker beantwoord waren, bedankte de voorzitter dhr.Tielemans voor zijn interessante lezing en wenste iedereen veilig thuis.

m.v.g.
John Odekerken
(secretaris)